

Rankin Inlet

KATUJJILUTA – GN DĒTŁ'IS BĚGHARI

- Katujjiluta t'ahı hĕtiĕ bĕbası ĕghĕlada hası ĕdıı bĕł, asiĕ hets'eldĕn ĕyı chų hoʔası ĕghĕlada tsąba hodle hą
- Ēdıı hĕtiĕ bĕbası ĕghĕlada bĕts'ĕdı hadĕ, GN hĕtiĕ ĕts'ĕnı hą Nunavummiut bĕdagharı tth'ı hą hayoriłā k'ĕyaghĕ ĕghĕlada bası dĕnĕ hadonĕltĕn tsąba hodle bĕts'ĕdı hĕł.
- Ēłı hoʔası, Pillar 4 Parnautı, GN Mineral Asiĕ Konĕtai chų Nıh Ghądĕdhı Dąt'u hası, nıh besdołe ch'ası ĕyı Asiĕ Konĕtai chų Nıh Ghądĕdhı bĕt'a ĕyı ka hĕdołnı.
- K'oldhir Nĕdhĕ Nunavut hots'ı dĕtł'is bĕgharı ĕch'erĕ chu ĕch'erĕ t'ahu k'ĕ nadesı bĕghĕdı hą.

HAYORĪLA BĒĻ & INUIT QAUJIMAJATUQANGIT

- GN ha ěghědalan nĕyatı nadeĻ NIRB chu hayorĭla bĕĻ t'ahı tarĕlyu asiĕ dĕt'ıı nĭlyai yĕk'adayaĻtı h .
- GN ts'ĕtthĕ dorĕĭtth'  t'ahu ası ĕyı ch  d n  ha yaĻtı chu orĕĭtth' ı hayorĭla d n  t'ahı bĕĻ nııı ĕyı tth'ı b yatı hor tth' .
- GN   u d n  ha yaĻtı chu orĕĭtth' ı h Ļ  gh lana h ,  yı ch  t'ahı hayorĭla has  b bası asoh    d , HTO, ch  han sı hayorĭla   a d ĭtth'ı tth'ı b Ļ.

GN T'AT'U ASIË K'ATS'ËDI NANËT'ı

Hayorıja bël ha horët'ı tarëlyu k'ë

1

Tarëlyu-K'olde-bası

2

Asië t'ahı hodle bası Dënë Ėla Dëltth'ıe bëts'ën
yatı nı't'arı ėyi t'ahı dënë ėla dëltth'ı ėrit'ıs sele, t'ahı
ëghëlada k'ëyaghë hots'ı dënë nadeı hëtië asië
hëniırınısı, scientists, chú dënë há yaltıë

3

T'ahodısı chú asië t'ahı hodle bası ho?ası ėdıı ėla
?Ë dadısı-ëghëlada k'ëyaghë hots'ı dënë ėla
dëltth'ı bëgharı

GN MELIADINE EXTENSION T'AHU?AŞI NANĖT'!

ASIË HODLÉI HOTS'Ë KÉ BĚGHA YASI DĚTL'IS

- Meliadine tsąba dĕltthoghĕ nih ghądĕldhi t'ah tthĕ ʔĚ snĭ 2015 k'ĕ. Agnico Eagle bĕts'ĭ ěyĭ chų bĕgharĭ ěghĕdalada.
- Ědirĭ asiĕ hodléi hots'ĕ ké t'ahĭ nih ghąldedhi nĕnĕ ělu hoʔası basĭ ědirĭ asiĕ hok'ats'ĕdei bĕł:

- Hoʔası nih yaghĕ ts'ĕn nih ghąldĕdhi;
- Tiriganiaq-Wolf basĭ asiĕ ěładunĕ nih yaghĕ ts'ĕn nih ghąldĕdhi;
- Ědirĭ dĕgodhĕ nĭłts'ĭ t'orĕʔaĭ bĕt'a bąk'ĕnĭ dĕk'ĕn há nih ghąldĕdhi nĕnĕ k'ĕyaghĕ;
- Ěładunĕ asiĕ bĕt'orĕʔelĕsĭ bĕk'onĭĕ; ěyĭ chų
- Ěłų tth'a nih ghąldĕdhi nĕnĕ ĭlaghĕ Ch'adhĕł nĕnĕ hots'ĕn bĕt'orĕʔa (2043 hots'ĕn)

Ědirĭ asiĕ k'ats'ĕdei, t'ahĭ hodlei chų hok'ats'ĕdesĭ nĭłts'ĭ t'orĕʔaĭ K'oldĕ dĕnĕ Nunavut hots'ĭ ěyĭ hĕtiĕ bĕbasĭ ěghĕlada t'ahodi hots'ĕke basĭ.

T'AHİ DĚNĚ ĚGHĚLADA YĚT'ORĚŁTTH'I

- AsiĚ hodie hots'ĕke t'ahı hĕtiĕ ěghĕlada bĕt'orĕdhı dĕnĕ hadonĕltĕn tth'ı bĕba hoʔa hĕł Nunavummiut bĕba.
- Nıłts'ı t'orĕʔaı bĕta' nıh k'ĕyahgĕ hots'ı k'on k'ĕsı chų nıh-k'ĕ CO₂ narıdhı k'arĕʔı h́a.
- Agnico Eagle ědıı GN t'ahodıı ts'ĕkuı bĕba t'ahıʔa horĕnası k'arĕʔı halye h́a ěyı chų bĕts'ĕdı h́a t'ahı ghą ěghĕdalana hanĕdho h́a yĕt'orĕłtthı ěyı hĕł ttha hots'ĕn ěghĕlana h́a.

GN T'AHODISI T'AHU?A

K'oldhır Nēdhē Nunavut hots'ı ěrit'ıs danıchudh Łasdı ědıı T'ahı Bēghā Ęghēdaladası Bēghā Ęsohēdı ědıı bēghā GN t'adanıdhēnsı Agnico Eagle yēghā yaıtı há NIRB t'ahu?a bēghā yatı dé.

Ędıı dıghı T'ahı Bēghā Ęghēdaladası Bēghā Ęsohēdı (GN TRC # 7, 8, 9, 10) ěıı bēghā ěsqt'ı nııt'a hılē. Bēghā yaghııtı ědıı nake asiē bēbası:

1. Asiē ěladunē halye há Nııts'ı T'orē?ası Boghēdı Ts'ı Ęrit'ıs
2. Asiē ěladunē halye há Ętthēn T'anēıt'ēsı ěyı chı T'anııttha Nadeı

K'oldhır Nēdhē Nunavut hots'ı ědıı yēgha nanede asiē hodle hots'ēkesı bēt'a ětthēn danıye bēba horēna huto há ěyı chı ětthēn danıya bēt'aghē t'adane hası boghēdı há ěyı hēł Inuit ětth'ēn ha nēdalze bēba ho?a há.

1. ËTTHËN BOGHËDI

Bëgha Nanıde: *Asië hodle hots'ëke t'ahı boghëdi bëgharı ëdıri horët'ı ërit'ıis narët'ıis ha hëtië ëltth'ı ëtthën bası horëna ch'a k'arë?u há.*

- Duhı t'ahı boghëdisı bëgharı ërit'ıis nanet'ılë 2014 hots'ı ëku hut'ëdhë ëtthën ıa hılë nih ghalëdëdhı nënë honarëi naghıde hılë.
 - Ëdıri k'ësi: Asië hodleı t'ahı nanet'ı nısı (2014), 1% k'arë?u T'ahuk'ë Nih Honarë Bëgha Bets'eldënsı ëdıri ëtthën yası-danıya bët'aghë t'ahu k'ë nade nısı. Ëdıri ho?asë hajá 37% hots'ën ëyi chı ełu hanëdhı hane há honıdhën.
- Bëdarët'ı hots'ë kesı, bët'a t'ahune, Ëtthën T'anët'ësi ëyi chı T'anıkttha Nadeı (ëdıri k'ësi, t'ahu ëghëdaladası bëdarëtı há ëdıri t'ahı nih k'ë ëtthën nadesı gharı) ëltth'ı-honı hılë bası hat'ılë ëyi chı t'ahı ërit'ıis dët'ıisı honı koghët'ıis bëgharı wale snı.

1. ËTTHËN BOGHËDI:

QAMANIRJUAQ ËTTHËN BËT'A T'AHU?A HASI

- Asië hodlesi bët'a asië ëladunë hane há Qamanirjuaq ëtthën t'ahu k'ë nade basi. Ëdiri ëtthën t'ahi bër gha shëlyısı yëgha nandede.
- Ëdiri k'anı huıdu Qamanirjuaq ëtthën nıts'ı hodléı narëltth'ulı bëts'ën nıdha hılë há.
- Huıt'ëdhë t'ahi bët'a ëtthën t'anëlt'ë huıısı t'ok'ë nade tth'ı basi bëba horëna hası bëgha bët's'eldën hılë ëdiri nıts'ı hodléı narëltth'ulı basi.
- **Ëtthën t'ahi?a bëba horëna hası nıts'ı t'orë?ası basi bëk'ojëlä.**

1. ĚDIRI BĚGHARI HOTS'Ě KE DUHŲ ĚTTHĚN HOGHĚDI HÁ

K'oldhır NĚdhĚ Nunavut hots'ı BĚgharı Hots'Ě ke Ědirı T'at'u Hası ěyı chų T'at'ı dět'ıs bĚgharı:

1. ThelĚ hots'ěn T'anět'Ě Ětth'ěn sı ěyı chų T'anıtttha Nadesı ědirı GN yoreke bası.
2. HětiĚ ětth'ı honı-bası T'anět'Ě ětthěn T'anıtttha Nadesı BĚgharı ědirı duhų t'ahı bĚgha ěrět'ıs bĚgharı.
3. T'anıtttha Nadesı ělu hoʔası ětth'ı honı-bası bět há t'ahı bets'elděn gharı.
4. T'at'u ětthěn daghěnası ěyı chų t'ası nılt'ası bĚghą bets'elděn há (AEM yěts'ı há).
5. ThelĚ hots'ěn ětthěn bası t'ahuʔa nět'ı há t'ahuk'Ě nadesı tth'ı ědirı (TAG yětsı bĚgharı há) t'ahı dět'ısı.

2. NIŁTS'I T'ORĚŦASI BASI BOGHĚDI DĚTL'IS BĚGHARI HÁ

BĚgha Nanide: Niłts'i t'orĚŦası bası boghĚdı dĚtl'is bĚghari há ědıı ětthĚn bĚt'a horĚna hası k'arĚŦu halye há.

- Ěıı ěłtth'i honı horĚt'ı bĚghari T'anĚł'ě ĚtthĚn Nadesı ěıı chı T'anıłtth'a hots'Ěn niłt'ası bĚk'oıa há.
- Ědıı boghĚdı há t'ahı k'arĚŦıı t'anĚł'ěsı ts'ětthĚ nĚt'ı há ětthĚn bası horĚna ch'ası ěıı chı t'ahı dĚdanĚ asonodhır dĚ bĚts'Ěn asıě hodie há.
- T'anĚł'ě ĚtthĚn Nadesı niłts'i t'orĚŦa bĚdarĚtě dĚdanĚ nanĚt'ı dĚ t'ahı bĚgha ěrĚt'is nıı bĚgharĚ ěıı chı ıah nĚnĚ bĚgha asıě hets'eldĚn honı dĚgodhĚ hıłchu hĚł.
- GN bĚdaghari ěıı t'ahı horĚkesı ts'ětthĚ boghĚdı bası tthelĚ hots'Ěn bĚdarĚtı há 10 km hots'Ěn 5 km hıłĚ, t'ahı tthĚ hots'eke nıı bĚghari.

2. ĚDIRI BĚGHARI HOTS'Ě KE NĪŁTS'I T'ORĚŦASI BOGHĚDI DĚŁ'IS BĚGHARI HÁ

GN yatı t'ahı yası dĚŁ'ısı BĚgharı Hots'Ě keí Ědirı T'at'u Hası ěyı chú T'at'ı dĚŁ'ıs bĚgharı:

1. NĪłts'ı hodlěı narěłtth'ulı bĚdarět'ı walı ětthěn 10 km k'ěyaghě nade dé. T'anĪłttha hası bĚghā narěł'ıs há t'ahı hots'Ě ke bas TAG bĚgharı.
2. BĪt'ası ĵlah něně k'ěyaghě dahıĵ'tě bĚgharı, ěłtth'ı-honı gharı hodle há t'aněł'tě ětthěn nadesı hots'ı ěyı nĪłts'ı t'orěŦası bĚgharı bĚdarět'ı há.
3. NĪłts'ı T'orěŦası Boghědı DĚŁ'ıs BĚgharı nĪłts'ı t'orěŦası t'at'u bĚdarětı k'ědaghě chú nih ts'ěn há ěładuně halye há něnět'ı hěł ědirı bĚghā asiě hets'elděn gharı.
4. AEM asiě ětthěn bası hětiě yaghanĵt'ědh há honı hĪłchú ědirı t'at'u ětthěn boghědıı ěłtth'ı nět'ı há. Ědirı ěritł'ıs asiě ětthěn bası bĚghā ěghědalada walı taghě něně k'ěyaghě t'ahu nĪłts'ı t'orěŦası bası.

BĚLA

- GN dĕnĕ ěghĕdalada-hĕł tsąba hodlesı t'ąt'u bĕt'orĕdhı yaghĕ yĕk'ĕdolyą Nunavummiut bĕba, ěyı hĕł nıh ghąłdedhı nĕnĕ ěł ttha bĕt'orĕ?a hą.
- GN k'olyą ědıř dąt'u halye hası nıh hots'ı asiĕ bĕt'orĕ?ası nılts'ı, tu, kon, bąk'ĕnı horĕt'ısi ědıř bĕbası eghĕlada ha t'ąhı ěts'ĕdanısi, t'ahuk'ĕ nıh ghąłdedhı nĕnĕ ho?ası.
- GN t'ahı hots'e ke nısi ěł ho?ası ětthĕn boghĕdis yĕghą nanede bıt'ası t'ahu?ası gharı, ědıř nıh ghąłdedhı nĕnĕ ěł ttha hots'ĕn ho?ą halye hası.
- GN bĕba ěłtth'ı danıdhĕn t'ahı bĕghą yatısi bĕghą senųt'a hą NIRB bĕł asiĕ k'ats'ĕde ?Ě snı bĕgharı ědıř t'ąt'u halye hası bĕgharı tth'ı.
- GN ěł Nunavut Impact Review Board ts'ĕnı hą t'ahı asiĕ bĕt'a t'anodhı hası nĕti' hą ěyı hĕł ěł tarĕlyų dĕnĕ hĕł ěghĕdalana.

Masi Cho
Qujannamiik
ᑭᓐᓇᓂᓪᓴᓄᓐ

[illegible]

Ēļų bēghā orļķır horļļ dé, yatı nı?a huto ēyı
hēļ ēļu honı horļļ de, ēdıı bēts'ēn yaghuļtı:

$$\dot{C}\sigma \triangleright^c H \triangleleft \Delta \sigma$$

◀▷ငါ့ကိုပဲ၊ မခဏ်း ▶▷ငါ့အတွက် ငါ့အတွက်

$\Delta \nabla U_{\text{C}} n^{\text{b}} d^{\text{c}}$

▷⁹bc▷n: (867) 975-7720

^abᵒᶜ ᵈᵉᶜ: dhaneys@gov.nu.ca

Daniel Haney

K'oldhır dēnē, Nih Bēt'orēʔa & Nih Bası
T'ahuʔa Nēt'ı

Nih Hoghëdı K'ëyaghë Ėghëlada Kqë.

Bëyagë Yatı: (867) 975-7720

Tsątsaně bėnı hıılı k'ė: dhaney@gov.nu.ca